

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 1089: Khi Tu Quán Thì Không Nên Thủ Tướng, Lúc Chứng Đắc Thì Không Nên Phế Tướng. Tu Quán Quan Trọng Ở Chỗ Kiến Tánh

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 095)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Khi tu Quán thì không nên thủ tướng, lúc chứng đắc thì không nên phế tướng. Tu quán quan trọng ở chỗ kiến tánh, quán tướng thì làm sao có thể kiến tánh.】

Tu quán là lời nói tổng quát về pháp môn tu hành của Phật pháp Đại thừa, chúng ta niệm Phật cũng là tu quán. Ý nghĩa của chữ “tu quán” này, ở phần trước đã nói rất rõ ràng: tu nghĩa là sửa đổi cho đúng, quán là quan niệm; chúng ta có vô vàn những quan niệm sai lầm, nay phải nương theo lời dạy của kinh Phật để sửa đổi những quan niệm sai lầm của chúng ta lại cho đúng. Quan niệm này, thông thường cũng gọi là cách nghĩ, cách nhìn. Cách nghĩ, cách nhìn của chúng ta sai rồi, nay đem sửa đổi lại cho đúng, đây gọi là tu quán. Mà mục đích của việc tu quán chính là “kiến tánh”; kiến tánh, chúng ta nói cách khác, chính là phải thấu suốt được chân tướng của vũ trụ nhân sanh. Chúng ta dùng cách nói này thì mọi người rất dễ hiểu, chứ danh từ “kiến tánh” thì rất khó lý giải. Đổi sang cách nói này có được chăng? Được chứ! Bởi vì “tánh” chính là thật tướng của các pháp. Trong Kinh Bát Nhã có nói “chư pháp thật tướng”, chư pháp là tất cả pháp, thật tướng chính là chân tướng. Mục đích chúng ta tu quán là để thấu rõ chân tướng của vũ trụ nhân sanh, nói như vậy mọi người sẽ dễ hiểu. Quý vị muốn thấu rõ chân tướng của vũ trụ nhân sanh, thì nhất định phải dùng tâm thanh tịnh, bởi vì tâm không thanh tịnh, thì mọi chân tướng quý vị quyết định không thể liễu giải được. Phật thường dùng nước, dùng gương để làm thí dụ. Nước nhất định phải rất sạch sẽ, không có ô nhiễm, vào lúc mặt nước thật tĩnh lặng, thì nó mới có công năng chiếu soi, mới chiếu rõ ràng các cảnh giới tướng bên ngoài, thấy được chân tướng. Nếu như nước bị ô nhiễm, thì quý vị soi các tướng bên ngoài sẽ thấy ô nhiễm; nếu như mặt nước bị dao động, thì quý vị soi

các tướng bên ngoài sẽ thấy rối loạn, sẽ không trọn vẹn, quý vị quyết định không nhìn thấy được chân tướng. Phật bảo cho chúng ta biết, tâm của chúng ta cũng giống như nước vậy. Cho nên phải tu định, phải tu tâm thanh tịnh, phải tu tâm bình đẳng, giống như mặt nước vậy: tâm thanh tịnh là sạch sẽ, không có ô nhiễm; tâm bình đẳng là không khởi gợn sóng. Vào lúc này, chân tướng của vũ trụ nhân sanh quý vị liền có thể nhìn thấy được. Từ đó có thể biết, nếu như quý vị “trước tướng”, “thủ tướng” thì đó chính là chấp trước. Nếu quý vị phân biệt, chấp trước: phân biệt là tâm động rồi, khởi sóng môi rồi; chấp trước là bị ô nhiễm rồi, bị nhiễm ô rồi. Nếu quý vị có phân biệt, chấp trước, quý vị quyết định không nhìn thấy được chân tướng. Nếu dùng thuật ngữ của nhà Phật mà nói (*), quý vị có phân biệt chấp trước, quý vị quyết định sẽ không thể kiến tánh, quý vị không kiến tánh được. Quý vị nếu muốn kiến tánh, nhất định phải lìa phân biệt, chấp trước. Đạo lý chính là ở chỗ này. Vì sao Phật ở trong bộ kinh này từ đầu đến cuối đều luôn nhấn mạnh như vậy? Đạo lý chính là ở chỗ này. Quý vị không tu theo phương pháp như vậy, quý vị không thể kiến tánh, quý vị không thể thành Phật, quý vị không thể giải quyết được vấn đề; quý vị nếu muốn giải quyết vấn đề, nếu muốn thành Phật, không làm như vậy là không được. Phía trước chúng ta đã từng đọc qua câu “tín tâm bất nghịch” (tín tâm không trái nghịch). Ý nghĩa của “tín tâm bất nghịch” chính là nói: Không làm như vậy là không được, ngoại trừ cách làm này ra thì không còn cách nào khác, nhất định phải lìa vọng tưởng, chấp trước; phân biệt chính là vọng tưởng. Cho nên tu quán thì không nên thủ tướng, đối với tất cả các cảnh giới không nên khởi tâm phân biệt, chấp trước.

“Lúc chứng đắc thì không nên phé tướng”. Quý vị tương lai thành Phật, chứng đắc A Nậu Đa La Tam Miệu Tam Bồ Đề, đắc A Nậu Đa La Tam Miệu Tam Bồ Đề rồi, có còn “tướng” hay không? Có chứ! Có tướng Cụ túc vẹn toàn. Quý vị thành Phật rồi, đích xác đạt được Báo thân, y báo chánh báo trang nghiêm. Thế giới Tây phương Cực Lạc không phải là giả, thế giới Hoa Tạng không phải là giả, thế giới trước mắt của chúng ta đây cũng không phải là giả, tất cả đều hiện bày ngay trước mắt, đắc quả rồi cũng không phé bỏ tướng; thế nhưng trong lúc tu quán thì không được chấp tướng. Quý vị phải minh bạch đạo lý này, hiểu rõ sự thật này, y chánh trang nghiêm của mười pháp giới, quý vị sẽ có năng lực, có phương pháp để chuyển hóa. Chúng ta làm thế nào để biến cái “tướng” ngay trước mắt này, trở thành Tịnh độ của chư Phật Như Lai. Chúng ta tự mình biến chuyển, không phải người khác giúp chúng ta biến chuyển, mà tự

mình biến chuyển. Chúng ta có thể tự đem cái thân tướng nghiệp báo hiện tại của chính mình, nhất tâm chuyển biến nó, biến thành thân tướng Báo thân cụ túc, biến nó thành ba mươi hai tướng tốt tám mươi vẻ đẹp, thân tướng của Ứng hóa thân, nó sẽ biến đổi. Vừa rồi đã nói, tướng sẽ không diệt mất, nó sẽ biến đổi. Biến đổi bằng cách nào? Là do tâm đã chuyển biến. Chúng ta ngày nay vì sao lại mang cái tướng này? Bởi vì hiện nay trong tâm chúng ta có vọng tưởng, có phân biệt, có chấp trước, có tham - sân - si - mạn. Cái tướng này là tướng của tham - sân - si - mạn, là tướng của vọng tưởng - phân biệt - chấp trước. Nếu như quý vị đem vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, thấy đều buông xả hết, thấy đều trừ sạch hết, thì tướng lập tức sẽ biến đổi ngay. Đó chính là như trong kinh đã nói, biến thành Cụ túc tướng, liền biến thành tướng Phật; tướng người có thể biến thành tướng Phật. Cho nên phải hiểu rõ, mục đích tu hành của chúng ta nằm ở đâu? Là để kiến tánh.

“Quán tướng thì làm sao có thể kiến tánh”, quán tướng chính là chấp trước. Quý vị quán tướng, chấp trước vào trong cái tướng ấy, quý vị sẽ không thể kiến tánh, quý vị vẫn là phàm phu. Trong tất cả mọi hiện tượng, có thứ bản thân mình yêu thích, yêu thích liền sanh ra tham ái, yêu thích chính là vọng tưởng, tham ái là chấp trước, như vậy là đã vướng vào tham ái; ghét bỏ, ghét bỏ cũng là vọng tưởng, luôn muốn rời xa nó, [ý niệm muốn] tránh xa nó chính là phiền não, chính là chấp trước. Làm thế nào để ở trong tất cả những cảnh giới thuận - nghịch đều sanh khởi tâm bình đẳng? Tâm bình đẳng không phải là vọng tâm, tâm bình đẳng là chân tâm; sanh tâm thanh tịnh, tâm thanh tịnh là chân tâm, không có ô nhiễm, không có chấp trước, thì tâm liền thanh tịnh; không có phân biệt, thì tâm liền bình đẳng. Đề mục của kinh Vô Lượng Thọ là “Thanh Tịnh Bình Đẳng Giác”, tâm thanh tịnh, bình đẳng thì liền Giác ngộ, chẳng còn mê lầm nữa.

Chú thích:

(*): “Thuật ngữ” mà Ngài nhắc đến ở đây chính là bộ ba khái niệm: **Phân biệt, Chấp trước và Kiến tánh**